

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XLIV. Is, qui tacet, non fatetur: sed nec utique negare videtur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

10. Quare Regula nihil officunt de baptizandorum & nuptiali consensu allegata Canonice definitiones; Neque etiam rescriptum Gregorianum, cum; quia discretè agitur de taciturnitate ad evitandos tumultus & scandala; ac proinde ad consensum præsumptionem fundandam insufficiente: tùm verò; quia, cum Prælati in Ecclesiæ suæ rerum jacturam & diminutionem consentire nequeat expressè, id tacendò non tam velle, quàm nolle præsumi debet, ad excludendam voluntatem peccaminosam, quæ in dubio non præsumitur, *c. fin. de Præsumpt. & l. Merito §. ff. Pro Socio.*

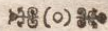
Eandem non afficit ex Civili Jure petita instantia stipulationis; quia, ut jam dictum, hæc verba exigunt pro forma. Neque etiam *l. Si quis est. decisio*; quia id Jure receptum est odiò furis, & ex præsumptione dissensus; quòd suum occupanti & fraudulosè contractanti cedere velle, nemo facilè præsumatur, *l. Cum de indebito §. pr. V. Sin verò. ff. de Probat. Non denique l. Filiusfamilias cit.* quia vi præsentis Regule tacens regulariter consensisse præsumitur ac probatur ex ipsa taciturnitate.

REGULA XLIV.

Is, qui tacet, non fatetur: sed nec utique negare videtur.

SUMMARIUM.

1. Regula hæc pertinet ad interrogationes.
2. Ejus sensus & ratio.
3. In ea subauditur, Nisi interrogatus teneatur respondere.
4. Ratio differentia à Regula præcedente.

E Adem hæc est cum Regula Civili 142. *Qui tacet, non utique fatetur: sed tamen verum est, eum non negare*: quacum proposita à proximè declarata Regula Canonica differt; quòd ista de consensu; præsentem & Civili Regulà de confessione & negatione ex taciturnitate præsumpta sit sermo. Unde utraque hæc Regula pertinet ad interrogationes, quæ ad rei veritatem eliciendam fiunt, *Canisius hic pr.*

Hujus ergo utriusque planus sensus est, *Qui ad interrogationem tacet, nec pro confesso, nec pro negante, sive inficiatore, habetur.* Ratio est; quia inter affirmationem & negationem, confessionem & inficiationem medium est silentium seu taciturnitas: in qua proinde illarum neque una neque altera continetur.

Exempla *Strein. n. 2. cum Dyno n. 7. & aliis desumit ex can. Anteriorum 2. q. 6. & l. 1. §. 3. ff. de Tribut. ad.* Sed male; cum enim horum textuum alterò de sententiæ approbatione, alterò de domini consensu in contractum terri sermo sit, & hunc, vel approbationem illam ante decem lapsum extaciturnitate rectè desumi, negetur, utroque textu exceptiones potius à præcedente, quàm exempla continentur Regule præsentis, & ad interrogationes, quæ ad veritatem eliciendam fiunt, pertinentis, ut cum *Canisio pr. ipse Strein. n. 1. & in Reg. Qui tacet cit. Wissenbach. n. 1. & 2. observant.*

Quin in ea, etiam ad interrogationes relata, subaudiendum est, *Nisi legitime interrogatus respondere teneatur*; quantumvis enim *Titius*, si à *Cajo* creditore extra aut etiam in judicio sine jussu vel approbatione judicis interrogatus, an sibi debeat, taceat, vi Regule præsentis debitum nec fateri nec inficiari videatur, *l. Filius 19. ff. de Interrogat. in jure sac. in judicio tamen à judice, an hæres sit, interrogatus*

rogatus, si taceat, habetur pro confesso, vel potius negante, se heredem esse, & in solidum convenitur, *l. De atate 1 r. §. 4. ff. ibidem.* Sic etiam, si in iudicio positionibus ab adversario, approbante & respondere iubente iudice, sibi factis respondere sine iusta causa recuset, pro confesso habetur, *c. fin. §. Verum, de Confessis in 6.* cum propter contumaciam & iudicis contemptum: tum verò; quòd sic interrogatus, si respondere absque rationabili causa recuset vel taceat, id facere videatur conscientiam veritatis sibi ad veritatis, vel; quòd non habeat fundamentum sufficiens ad assertionis suae probationem. Simili modò, quide duobus in iudicio sibi objectis unum negat vel excusat, alterum verò silentiò prætermittit, hoc confiteri præsumitur ipsa taciturnitate *c. Nonne 3. de Præsumpt.* quò locò retetur factum Servatoris nostri, cum à Phariseis, esse Samaritanus, & demonium habere, diceretur, posterius hoc diserte negantis, prius verò tacendò confitentis Joan. *cap. 8. v. 49. Glossa in c. cit. V. Tacendò & Barbosa ad banc Reg. n. 2. in fine.*

4. Cur autem præsens ac tacens in dubio consentire: non etiam confiteri vel inficiari regulariter præsumatur, rationem reddere facile non est; quòd, sicut consentire vel dissentire, sic etiam affirmare vel negare liberum & æquè facile utrumque sit. Ex qua causa de aliqua eruenda desperantes plerique ad *l. Non omnium 20. ff. de LL. famotum ignorantia aylum, confugere.* Non etiam *citt. Canisius pr. & Barbosa n. 3.* eam reddentes; quòd consensus sit actus voluntatis acquiescentis: & acquiescere, qui cum verbis aut signis posset, non contradicit, sed tacet, regulariter intelligatur: confessio autem & negatio consistant in assertione veri aut falsi: aliquid autem verum

aut falsum asserere, non intelligatur, qui veritatis aut falsitatis, sive suæ de eorum altero assertionis, non edit signum externum.

REGVLA XLV.

Inspicimus in obscuris, quod est verisimilius, vel quod plerumque fieri consuevit.

SUMMARIUM.

1. *Præsentis Regula cum aliis consensibus.*
2. *Declaratio verborum Verisimile & Plerumque.*
3. *Sensus & ratio Regula:*
4. *Cujus in omni materia est usus.*
5. *Difficultates ei objecta tolluntur.*
6. *Ordo servandus in dispositionum interpretatione.*

IN obscuris sequi Minimum, *Reg. In obscuris 9. ff. & 30. hic:* præsentis eique consona Civili *Regulâ 114.* Id quod verisimilius aut plerumque fieri consuevit, inspicere ac tenere jubemur: quarum Regularum in concordiam reductio expedita erit, si præ oculis habeamus explicationem obscuritatis datam *ad Reg. 30. cit. n. 1. & quid verisimile sit & plerumque eveniat, intelligamus.*

Verisimile dici potest, quòd, rei & actus naturâ, ejus & personarum qualitate & circumstantiis ponderatis, Jure etiam usitque & ratione spectatis, veritati proximum aut vicinum apparet. Plerumque autem, quod in ejusmodi negotiis fieri communiter & ordinariè contuevit. Unde

Præsentis eique consona *Regulâ 114. in Pandect.* sensus est, *Quando statuentis aut aliter disponentis mens ac voluntas aliunde perspicua & certa non est, inspicimus & sequimur id, quod rei sive actus naturâ, ejus & personarum qualitate ac*